

MIQUEL ÀNGEL LLAUGER

EL MUSSOL I EL MIXET

I ALTRES VERSIONS DEL *LIGHT VERSE*
I DEL *NONSENSE VERSE*

Il·lustracions de Carme Llauger

EDICIONS **DOCUMENTA** BALEAR

2013

INTRODUCCIÓ

La meva motivació principal a l'hora de fer aquest recull ha estat veure que no fins ara hi era. A la poesia anglesa, el *light verse* (vers lleuger) i el *nonsense verse* (poesia de l'absurd, en podríem dir) són dues riquíssimes tradicions, que ocupen un lloc rellevant a les històries de la literatura. Edward Lear és un dels poetes més apreciats del XIX anglès, Ogden Nash un dels poetes més populars del XX nord-americà, i el gran T.S. Eliot també ens va deixar els seus versos lleugers. En les altres literatures de l'entorn, és difícil trobar-hi una puixança semblant: sí, pertot hi ha poesia satírica i poesia de to *naïf*, però res que s'assembli al lloc destacat que la literatura anglosaxona concedeix a aquesta lírica. De la fascinació personal que sent per aquesta mena de versos deriva el meu desig de fer possible que el lector català en conegui una petita mostra.

No és el lloc per establir distincions entre el que és *light verse* i el que és *nonsense verse*: els antòlegs i els historiadors de la literatura no coincideixen. És evident que són branques d'una mateixa família, amb grans àrees d'intersecció, i que també tenen una relació de parentiu i interseccions amb la poesia infantil. El lector podrà veure que les fantasies d'Edward Lear i Lewis Carroll pertanyen més al terreny de la poesia de l'absurd, i els

gats de T.S. Eliot al de la poesia infantil, però veurà que a tots els versos del llibre hi ha una semblança de tarannà literari. Aquest volum és una introducció a un univers ingent i divers.

Crec que és superflu advertir que aquests poemes han de ser apreciats pels seus valors estrictament literaris. Ho dic perquè els versos que toquen les tecles de la sàtira sovint estan ideològicament molt connotats, i moltes vegades tenen una tirada no precisament al punt de vista progressista o políticament correcte. Ho veureu, en aquesta mostra, al masclisme palès del poema de Thomas Lisle, al to no gaire simpàtic cap als jueus del poema de Hilaire Belloc (que en la traducció s'esvaeix una mica) o fins i tot al cert antidarwinisme del poema de l'apologista cristià conservador C.S. Lewis. És el que hi ha, i no ho he volgut amagar, confiat que els lectors hi sabran apreciar l'excel·lència literària i que sabran veure el corrent contestatari de fons que hi ha en uns versos que comencen per subvertir ni més ni menys que l'ordre lògic de l'univers. L'humor tot ho qüestiona, fins i tot en contra de la motivació de l'autor.

He titulat "versions", i no "traduccions", i això pot dur al lector a pensar en allò de les "versions lliures". Podria afinar més, fent referència a la distinció que estableix Joaquim Mallafré entre traducció subsidiària i traducció substitutiva. La traducció substitutiva també pot ser dita traducció artística, i tracta d'aconseguir allò que els que han teoritzat sobre la traducció anomenen l'efecte equivalent: que l'objecte literari traduït tingui el mateix efecte literari sobre el lector català que té el text original sobre el lector anglès. Així, és imprescindible tenir en compte que elements formals com la rima són tan necessaris per a aquest efecte literari com ho és allò que els

poemes conten. Per aquest motiu he entès que reproduir en català alguns aspectes formals d'aquests poemes (com una estricta formalització mètrica i la presència de rimes), en detriment de la literalitat, és la millor manera de ser-los fidels. No he dubtat a introduir canvis, fins i tot en els noms dels personatges, que em permetessin aquesta mena de lleialtat a l'original.